Energimärkning av luftkonditioneringsapparater

Kylanordningar • Luftvärmepumpar

Sköt kylningen fiffigt - Välj grönt

Då man väljer luftkonditioneringsapparat som skall passa för ett visst bruk och en viss plats lönar det sig att använda tid och vid behov be om råd av en sakkunnig apparatleverantör eller försäljare av hushållsapparater. Kylbehovet, rummets eller byggnadens volym, värmebördan inomhus samt platsen för installationen inverkar på valet av apparat och på energieffektiviteten.

En enskild kylapparat kan vara endera flyttbar eller fast installerad och den kan ha skilda enheter inomhus och utomhus. En luftvärmepump överför med hjälp av en utomhusenhet nerkyld luft till rummen genom en eller flera inomhusenheter.

En energieffektiv luftvärmepump väljs i allmänhet för uppvärmning av byggnaden, men på sommaren fungerar den som ett effektivt kylsystem. Också vissa av de flyttbara kylapparaterna är försedda med en uppvärmande funktion, med vilken man får tilläggsvärme i rummet.

Apparaterna indelas i två klasser beroende på om de får sin kylenergi ur inne- eller uteluften (luftkyld) eller ur vatten (vattenkyld). En vattenkyld apparat installeras med en fast installation till inloppsvattenröret.

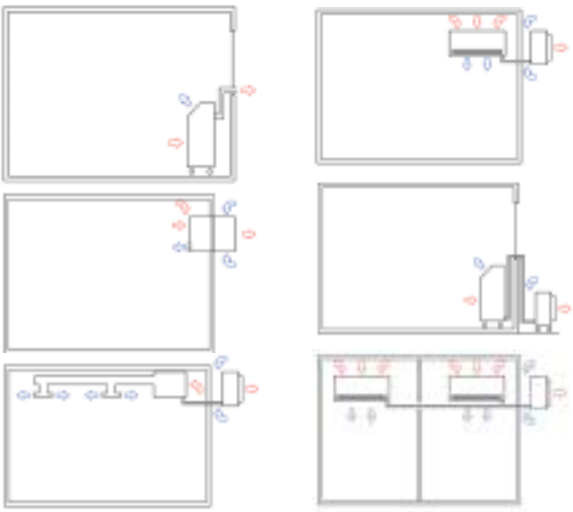

I den övre raden på bilden visas funktionsprincipen för de vanligaste kylanordningarna, nere mer ovanliga modeller och/eller modeller som kräver kanalisering.

Så här läser du energimärkningen

Ur energimärket får du pålitlig och jämförbar information om kylanordningens eller luftvärmepumpens egenskaper, prestanda och elförbrukning. De jämförelsetal som bör uppges (kyleffekt och värmeeffekt ifall apparaten har uppvärmningsfunktion) baserar sig på mätningar som tillverkaren gjort under standardiserade förhållanden. Apparatens slutliga energiförbrukning beror på hur och under vilka förhållanden den används.

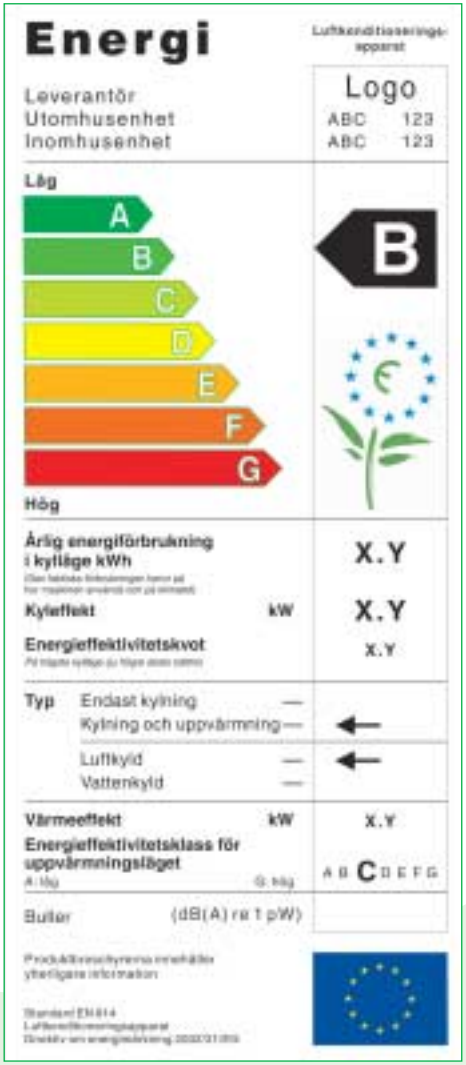

Apparatens leverantör och modell
Luftkonditioneringsapparatens marknadsförare eller märke samt modellen meddelas överst.

Energieffektivitetsklass
De färgade pilarna berättar om energiekonomin. På skalan förbrukar en apparat som hör till A-klassen litet och en som hör till G-klassen mycket energi. D-klassen representerar medelnivån för de apparater som finns på marknaden i Europa. Pilen och bokstaven till höger visar till vilken klass luftkonditioneringsapparaten hör.

Ifall apparaten har tilldelats Europeiska unionens miljömärke finns det här.

Energiförbrukning
Här uppges den årliga energiförbrukningen för luftkonditioneringsapparatens kylfunktion i kilowattimmar. Den verkliga förbrukningen beror på hur och under vilka förhållanden apparaten används.

Kyleffekt
Kyleffekten uttrycker apparatens kylningskapacitet i kilowatttimmar då man kyler med full effekt.

Energieffektivitetskvot
Ju större tal, desto mer energiekonomiskt kyler apparaten på högsta kylläge. Energieffektivitetsklasserna för olika typer av apparater har sina egna definierade energieffektivitetskvoter (EER).

Typ av apparat
Av energimärket framgår om apparaten är avsedd endast för kylning eller både för kylning och uppvärmning. Dessutom uppges apparatens kylmetod: luftkyld eller vattenkyld. Typbestämningarna visas med indikatorpilar.

Värmeeffekt
Om apparaten också har en uppvärmningsfunktion, bör man på energimärket uppge värmeeffekten i kilowatt då uppvärmningen används för fullt. Dessutom finns det uppgifter om energieffektivitetsklassen på en skala från A (god) till G (dålig).

Energieffektivitetsklassen för värmeeffekten bestäms av standardiserade mätningar som utförs av tillverkaren.

Buller
Det ljud som alstras under apparatens normala drift uppges i decibel. Det är skäl att fästa uppmärksamhet vid ljudnivån i synnerhet då man väljer en apparat som skall placeras i vardagsrum eller sovrum.

Luftkonditionering ökar elförbrukningen

Med tanke på energiförbrukningen är det mest ekonomiskt att kyla rum i första hand med traditionella metoder och att först därefter ta till maskinell kylning. Elförbrukningen också i energieffektiva apparater kan minimeras genom att man använder kylning bara då det faktiskt är nödvändigt.

Minska värmebördan inomhus och gör ventilationen effektivare

1. Dra för gardinerna eller dra ner spjälgardinerna för fönstren som skydd för solen.
2. Vädra från den svalare skuggsidan, öka ventilationen nattetid.
3. Minska byggnadens värmebörda inomhus:
   - släck elapparater som alstrar värme och belysningen då den inte behövs
   - undvik att värma bastun och eldstaden
4. Om maskinell kylning ännu behövs, välj en energieffektiv apparat och använd den bara för att jämna ut värmetopparna.

En maskinell kylning av rumsutrymmen ökar alltid elförbrukningen, oberoende av om luftkonditioneringsapparaten är tänkt för endast kylning eller för både uppvärmning och kylning. Uppvärmningsfunktionen för de flesta kylapparater räcker bara till för att producera tilläggsvärme. Oberoende av tekniken inverkar kylbehovet på den verkliga elförbrukningen och på de sammanlagda driftskostnaderna.

Den energiekonomiskt bästa helhetslösningen är en luftvärmepump, som är en fast del av byggnadens system för uppvärmning och kylning året om. Värmepumpen tar en del av den energi den behöver ur luften. Systemet kan efteråt installeras också i gamla hus. Då minskar det el- eller oljeförbrukningen och täcker en del av kylningsbehovet med gratis energi. **Observera att det för installeringen av apparaten krävs ett företag i kylbranschen som konstaterats vara kompetent av Säkerhetsteknikcentralen TUKES.**

Läs mer (på finska): www.motiva.fi/kodinhankinnat

Rätt köpbeslut med hjälp av energimärket

Energimärket på hushållsapparaten ger jämförbar information för beslutet om anskaffningen. Av det energimärke som är fäst på apparaten i butiken ser man direkt om apparaten hör till de gröna klasserna, som förbrukar litet elektricitet, eller till de röda klasserna, som förbrukar mer än genomsnittet. Konsumenten bör också per post, telefon eller internet få tillgång till de uppgifter som uppges på energimärket om de apparater som är till salu.

Energimärkningen av flyttbara kylanordningar och luftvärmepumpar erbjuder detaljerad information om apparatens egenskaper och dess årliga elförbrukning. Mer detaljerade uppgifter och vägledning för valet och bruket av en apparat som passar dina behov får du ur produktbroschyrerna och av sakkunniga återförsäljare av luftkonditioneringsapparater.

Försäkra dig om att din apparat är energimärkt

Energimärkningen är obligatorisk för luftkonditioneringsapparater för hushållsbruk med nätanslutning.

Undantag är:

- luftkonditioneringsapparater som förutom el kan använda också andra energikällor
- apparater som kyler från luft till vatten eller från vatten till vatten
- apparater vars kyleffekt överstiger 12 kW

Energimärkningen av luftkonditioneringsapparater baserar sig på Europeiska gemenskapernas direktiv 2002/31/EY. Användningen av energimärket övervakas av Säkerhetsteknikcentralen TUKES.

Text: Valoa Ikkunassa Oy • Översättning: Harriet Öster
Pärmbild: Harri Tarkka • Layout: Idealmainos Oy 7/2005
Tryckeri: Offsetpaino L.Tuovinen Ky • Upplaga: 1 000 ex.